

Asia: VN/36135/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi laeiksi terveydenhuoltolain 7 a §:n, sosiaalihuoltolain ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 36 §:n muuttamisesta

Taustatiedot lausunnonantajalta

Organisaatio tai vastaajataho

Muu järjestö tai yhdistys

Kysymys viranomaisille, mikä on lausuntoa käsitelleen toimielimen nimi ja käsittelypäivämäärä?

-

Lausunnonantajan lausunto

Onko ehdotus sosiaali- ja terveydenhuollon palveluvalikoiman periaatteista säätämisestä kannatettava?

-

Perustelut ja lisähuomiot esityksen kannatettavuutteen liittyen.

Korento pitää yleisiä periaatteita pääosin hyvinä, mutta niiden kannatettavuus riippuu paljon käytännön soveltamisesta. Korento pitää tärkeänä, etteivät kustannusvaikuttavuuden ja vaikuttavuuden periaatteet johda siihen, että menetelmien käyttö esimerkiksi kroonistuneen kivun hoidossa kaventuisi entisestään. Gynekologisiin sairauksiin ja oireyhtymiin liittyy paljon alidiagnosointia ja yksilöllisen hoidon saatavuudessa on puutteita.

Tutkimustietoa hoitomenetelmistä kaivataan jatkuvasti lisää. Palveluiden saatavuutta ja diagnosointia pitäisi yleisesti ottaen vahvistaa, jotta voitaisiin ehkäistä diagnoosiviiveistä tai puutteellisesta hoidosta johtuvaa lapsettomuutta, kivun kroonistumista ja työkyvyn alenemista.

Alueellisen yhdenvertaisuuden lisääminen on erittäin hyvä tavoite, koska tällä hetkellä gynekologisten sairauksien ja oireyhtymien kohdalla tilanne vaihtelee paljon.

Tämän esityksen sijaan tai lisäksi Korento toivoo, että tutkimusrahoitusta vahvistetaan ja varmistetaan kansallisia hoitosuosituksia. Hoitosuositusten ja ohjeistusten merkitys on suuri siinä, miten palvelujen yhdenvertainen saatavuus käytännössä toteutuu.

Antaako esitysluonnos riittävän ja oikean kuvan lakiehdotusten taloudellisista vaikutuksista (jakso 4.2)? Voitte perustella näkemystänne tähän.

Esityksessä ei ole riittävän selkeästi kerrottu, onko tavoitteena hakea säästöjä eli onko tähän mukaan sisällytetty oletuksia julkisen talouden tasapainottamisesta. Hyvinvointialueiden talous on jo nyt erityisen tiukilla ja gynekologisten sairauksien ja oireyhtymien riittävä hoito vaatisi lisäpanostuksia, jos esimerkiksi lapsettomuutta halutaan ehkäistä. Korento pitää huolestuttavana, jos tässä esityksessä on taustaoletuksena säästöjen hakeminen.

Antaako esitysluonnos riittävän ja oikean kuvan lakiehdotusten muista vaikutuksista (jakso 4.2)? Voitte perustella näkemystänne tähän.

Vaikutusten arviointi on kattavaa, mutta vaikutukset riippuvat lopulta näiden periaatteiden käytännön soveltamisesta. Korento kiittää siitä, että naisten yleisempi pitkäaikaissairastavuus on huomioitu osana vaikutuksia.

Onko lakiehdotuksilla jotain sellaisia vaikutuksia, joita esitysluonnoksessa ei vielä ole otettu huomioon, ja jos on, niin millaisia vaikutuksia?

-

Kommenttinne pykälästä ja säännöskohtaisista perusteluista: Terveystalolaki 7 a §

Korento yhtyy SOSTE:n kommentteihin. Käytännön soveltaminen vaatii selkeitä kansallisia hoitosuosituksia. Yksilöllisyyden huomiointi ei saa kaventua eivätkä vähemmän tutkitut menetelmät saa kategorisesti rajautua palveluiden ulkopuolelle. Lähtökohta ei saa olla palveluiden rajoittaminen, vaan entistä yhdenvertaisempi saatavuus. Potilaiden kokemukset tulee huomioida osana vaikuttavuuden arviointia.

Kommenttinne pykälästä ja säännöskohtaisista perusteluista: Sosiaalihoitolaiki 30 a §

-

Kommenttinne pykälästä ja säännöskohtaisista perusteluista: Sote-järjestämislaiki 36 §

-

Liittyykö esitysluonnoksen mukaisten sosiaali- ja terveydenhuollon palveluvalikoiman periaatteiden soveltamiseen haasteita, ja jos liittyy, niin millaisia ja miten haasteita voisi mielestänne ratkaista?

Palveluvalikoiman ymmärrettävyys ja oikeudenmukaisuus palvelujen käyttäjien näkökulmasta on tärkeää. Selkeät valtakunnalliset hoitosuositukset sekä ymmärrettävä viestintä ovat olennaisia. Myös järjestöillä on tärkeä rooli viestinnässä.

Muita näkemyksiä ja täsmennysehdotuksia?

-

Haapa-aho Olga
Gynekologinen potilasjärjestö Korento ry